

CHƯƠNG TRÌNH

Giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi Huyện Thủy Nguyên giai đoạn 2023 - 2030

Căn cứ Chương trình số 09-Ctr/TĐTN-TTNTH ngày 03/04/2023 của Ban Thường vụ Thành đoàn về Chương trình “Giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi thành phố Hải Phòng giai đoạn 2023 - 2030”, Ban Thường vụ Huyện đoàn xây dựng Chương trình “Giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi huyện Thủy Nguyên giai đoạn 2023 - 2030”, với các nội dung cụ thể như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH

Tình hình tai nạn thương tích trẻ em nói chung và tình trạng đuối nước ở trẻ em nói riêng vẫn đang diễn ra hàng ngày, là một trong những nguyên nhân gây tử vong nhiều nhất sau tai nạn giao thông. Theo báo cáo của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, trung bình mỗi năm cả nước có khoảng 6.400 người bị đuối nước, trong đó hơn 50% là trẻ em và trẻ vị thành niên. Việt Nam đang trở thành một trong những quốc gia có tỉ lệ trẻ em tử vong cao do đuối nước, cao hơn các nước trong khu vực Đông Nam Á và cao gấp 10 lần các nước phát triển.

Hiện nay, tình trạng trẻ em bị tử vong do tai nạn đuối nước đang là vấn đề cần đặc biệt quan tâm trong công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em trên địa bàn thành phố. Mặc dù các sở, ngành, đoàn thể, chính quyền các địa phương đã tích cực quan tâm chỉ đạo triển khai thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, quyết liệt nhưng nhìn chung, tình trạng trẻ em bị tử vong do đuối nước vẫn chưa thuyên giảm.

Theo số liệu thống kê của Thành đoàn - Hội đồng Đội thành phố từ năm 2020 đến năm 2022, số trẻ em bị đuối nước tăng lên đột biến. Năm 2020, toàn thành phố có 06 vụ trẻ em tử vong do đuối nước, năm 2021 có 8 vụ, năm 2022 là 15 vụ. Đây chỉ là con số thống kê về các vụ việc tử vong do đuối nước, còn nhiều trường hợp suýt chết đuối cũng chưa được thống kê ở đây.

Tai nạn đuối nước ở trẻ em có nhiều nguyên nhân, nhưng qua thống kê các trường hợp tử vong do tai nạn đuối nước trên địa bàn huyện chủ yếu do các nguyên nhân cơ bản sau:

- Thứ nhất, môi trường sống không an toàn: ao, hồ quanh nhà không có rào chắn, chưa có biển cảnh báo, biển cấm; có những nơi ở xa khu dân cư, ít người dân qua lại, khi trẻ bị nguy hiểm thì không có sự trợ giúp kịp thời. Thiếu địa điểm học bơi và địa điểm vui chơi giải trí cho trẻ em, đặc biệt là ở khu vực nông thôn.

- Thứ hai, trẻ em không biết bơi, chưa được rèn các kỹ năng cần thiết để đảm bảo an toàn và xử lý các tình huống khi bơi và không có kỹ năng cứu đuối.

- Thứ ba, sự bất cẩn của người lớn, sự lơ là, chủ quan, thiếu quan tâm của bố mẹ, người thân của trẻ hay thiếu người trông nom, chăm sóc trẻ để trẻ tự do vui chơi gần những nơi có mối hiểm họa tiềm tàng này. Trẻ em dưới 5 tuổi có thể gặp tai nạn này ngay trong xô, chậu, chum, vại, bể chứa nước, ao hay giếng khơi trong gia đình. Trẻ lớn hơn có thể gặp tai nạn này ở ao, hồ, sông, suối...

Các vụ đuối nước trẻ em thường xảy ra ở các địa phương có nhiều sông ngòi, ao hồ tập trung nhất vào dịp hè, đợt nắng nóng và độ tuổi trẻ bị đuối nước chủ yếu là trẻ từ 3 đến 14 tuổi, các em chủ yếu bị đuối nước trong các hoạt động sinh hoạt vui chơi, theo người thân đi kiếm sống. Số lượng bể bơi đạt chuẩn của thành phố còn rất hạn chế. Mặt khác tỷ lệ trẻ em biết bơi đạt thấp, tính đến tháng 12/2022, tỷ lệ học sinh trên địa bàn thành phố biết bơi an toàn mới đạt khoảng 30 - 40%.

Trước thực trạng trên, cần có những giải pháp, hành động cụ thể, thiết thực, kịp thời để ngăn ngừa, giảm thiểu tình trạng trẻ em bị tử vong do tai nạn đuối nước trên địa bàn thành phố.

II. CƠ SỞ PHÁP LÝ

- Luật trẻ em số: 102/2016/QH13 ngày 05 tháng 4 năm 2016 của Quốc hội.

- Nghị định số 56/2017/NĐ-CP ngày 01/7/2017 của Chính phủ quy định một số điều hướng dẫn thi hành Luật Trẻ em.

- Quyết định số 1248/QĐ-TTg ngày 19/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt "*Chương trình phòng, chống tai nạn, thương tích trẻ em giai đoạn 2021 - 2030*".

- Kế hoạch số 50/KH-UBND ngày 07/3/2022 của Ủy ban nhân dân thành phố triển khai "*Chương trình bơi an toàn phòng, chống đuối nước trẻ em thành phố Hải Phòng giai đoạn 2022 - 2030*".

- Chương trình số 09-Ctr/TĐTN-TTNTH ngày 03/04/2023 của Ban Thường vụ Thành đoàn về Chương trình "*Giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi thành phố Hải Phòng giai đoạn 2023 - 2030*".

III. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Nâng cao nhận thức, năng lực cho cán bộ, Đoàn viên, thanh thiếu nhi, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong công tác phòng, chống tai nạn đuối nước trẻ em.

- Tạo môi trường để trẻ em được học tập, rèn luyện kỹ năng về phòng, chống tai nạn đuối nước và các kỹ năng tự bảo vệ, ứng phó, thoát hiểm khi gặp tình huống khẩn cấp.

- Góp phần kiểm soát, giảm thiểu tình hình tai nạn đuối nước; nhằm đảm bảo an toàn cho trẻ em, hạnh phúc của gia đình và xã hội.

2. Yêu cầu

- Các hoạt động phải linh động, sáng tạo thu hút được đông đảo thanh thiếu nhi tham gia.

- Hoạt động thực hành, phổ cập bơi lội, phòng chống đuối nước phải sát với tình hình thực tế của địa phương, mang lại hiệu quả, có tổ chức kiểm tra, chứng nhận các em được huấn luyện và biết bơi, tránh mang tính hình thức.

- Tăng cường các công tác xã hội hóa, tổ chức các hoạt động trên tinh thần tiết kiệm, mang lại hiệu quả thiết thực và gắn với đời sống.

IV. CÁC CHỈ TIÊU CƠ BẢN

1. Hằng năm, có ít nhất 60% thanh thiếu nhi được trang bị các kiến thức, kỹ năng phòng, chống tai nạn đuối nước.

2. Hằng năm, mỗi đơn vị Đoàn cơ sở tổ chức ít nhất một giải bơi hoặc lớp tập huấn kỹ năng phòng và chống tai nạn đuối nước trẻ em.

3. 100% Đoàn xã, thị trấn triển khai ít nhất 01 mô hình tiêu biểu về phòng chống đuối nước trẻ em.

4. 100% Liên đội trang bị tài liệu hướng dẫn kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi.

5. 100% Liên đội thành lập và tổ chức hoạt động hiệu quả Câu lạc bộ tuyên truyền, đội tuyên truyền măng non về phòng, chống đuối nước trẻ em.

6. 100% Liên đội có hoạt động tuyên truyền măng non về phòng chống đuối nước và tai nạn thương tích trẻ em tối thiểu 02 lần/tháng.

7. 100% cán bộ phụ trách thiếu nhi được tập huấn về kỹ năng phòng, chống đuối nước trẻ em.

8. Phấn đấu hằng năm giảm tối thiểu 5% số trẻ em bị tai nạn do đuối nước.

9. Hằng năm tổ chức phổ cập bơi cho ít nhất 200 thiếu nhi/năm.

V. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức về phòng chống đuối nước trẻ em

- Xây dựng tài liệu hướng dẫn trẻ em về phòng, chống tai nạn đuối nước trẻ em, tập trung vào kỹ năng an toàn trong môi trường nước phù hợp với các đối tượng, tâm lý, lứa tuổi và đặc thù của trẻ em. Đảm bảo ngắn gọn, dễ hiểu, dễ tiếp cận với trẻ em; ưu tiên các sản phẩm trực quan như ấn phẩm sách báo, video clip, sản phẩm đồ họa trực quan (*infographic*), chương trình truyền hình thực tế... Tập trung đăng tải các tài liệu trên hệ thống Fanpage và Website của Đoàn, Đội.

- Thường xuyên tuyên truyền, phát động phong trào phổ cập bơi thông qua hệ thống bảng điện tử và bandrol, tập trung vào các đợt cao điểm Tháng Thanh niên, Hoạt động hè và chiến dịch thanh niên tình nguyện Hè.

- Xây dựng tài liệu tuyên truyền kỹ năng phòng và chống tai nạn đuối nước trẻ em phục vụ cho các đội tuyên truyền măng non, phát thanh học đường. Tổ chức các hoạt động, các cuộc thi, hội thi vẽ tranh, tìm hiểu kiến thức, kỹ năng

phòng chống đuối nước ... Chi đạo 100% Liên đội lồng ghép tuyên truyền măng non về phòng chống đuối nước trẻ em vào các giờ ra chơi.

- Thường xuyên rà soát, cắm biển cảnh báo nguy hiểm, làm hàng rào tại những nơi có nguy cơ cao xảy ra tai nạn đuối nước; nhắc nhở thiếu nhi không vui chơi, tự ý tắm tại các điểm nguy hiểm.

2. Tổ chức các hoạt động phòng, chống đuối nước trẻ em

- Hằng năm, tổ chức các lớp tập huấn phòng, chống tai nạn đuối nước cho cán bộ Đoàn, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, trẻ em nông cốt. Từ đó, xây dựng đội ngũ báo cáo viên về công tác phòng, chống tai nạn đuối nước trẻ em.

- Xây dựng đội ngũ cán bộ dạy bơi, phòng chống đuối nước, để phục vụ công tác phổ cập cho trẻ em trên địa bàn.

- Khảo sát số lượng bể bơi di động và cố định hiện có trên địa bàn; tham mưu Ủy ban nhân dân nghiên cứu, trang bị mới các bể bơi di động nhằm phục vụ cho công tác phổ cập bơi cho trẻ em trên địa bàn. Sắp xếp, bố trí, luân chuyển các bể bơi di động trong huyện để đảm bảo công tác dạy bơi trong điều kiện cơ sở vật chất chưa nhiều.

- Huyện đoàn phối hợp cùng Cung Văn hóa thiếu nhi thành phố thường xuyên chiêu sinh các lớp phổ cập bơi miễn phí hoặc thu phí thấp cho trẻ em trên địa bàn, tập trung cao điểm vào dịp hè.

- Nâng cao chất lượng các hoạt động trang bị kỹ năng sơ cấp cứu, kỹ năng phòng chống đuối nước cho trẻ em trong các Lớp Tập huấn, Trại huấn luyện công tác Đoàn, Hội, Đội.

- Triển khai "*Tuần dạy bơi, học bơi dành cho thiếu nhi*" nhân Tháng hành động vì trẻ em và tổ chức tập huấn bơi an toàn, sơ cấp cứu... cho cán bộ Đoàn, Hội, Đội và giáo viên làm Tổng phụ trách Đội về phòng, chống đuối nước trẻ em tại nơi công cộng.

- Triển khai và nhân rộng mô hình "*Đoàn Thanh niên địa phương tham gia dạy bơi cho thiếu nhi*" thông qua việc tình nguyện tổ chức các hoạt động dạy bơi cho thiếu nhi trong các dịp hè tại các bể bơi nhân tạo, bể bơi mini hoặc bể bơi di động được xây dựng bằng những vật liệu đơn giản.

3. Tổ chức các hoạt động phát triển kỹ năng an toàn, tự bảo vệ và kỹ năng thoát hiểm khi gặp tình huống khẩn cấp

- Tổ chức các mô hình trại hè kỹ năng và các lớp trải nghiệm thực tế cho thiếu nhi,...

- Đẩy mạnh tổ chức các cuộc thi tuyên truyền kỹ năng phòng, chống tai nạn đuối nước với nhiều hình thức đa dạng, phong phú: Liên hoan các đội tuyên truyền măng non, sân khấu hoá, cuộc thi Rung chuông vàng...

- Vận động các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trao tặng áo phao cho các trường học, xã, thị trấn có nhiều ao, hồ, sông...

- Nghiên cứu chương trình phát thanh hoặc chiếu phim tư liệu tuyên truyền kỹ năng phòng, chống tai nạn đuối nước.
- Tham mưu với Ủy ban nhân dân cùng cấp triển khai và tổ chức tốt các hoạt động hè, quan tâm công tác tiếp nhận trẻ tham gia sinh hoạt tại địa bàn dân cư và ban giao trẻ sau hè. Tổ chức tốt các hoạt động vui chơi, giáo dục trong dịp hè, đảm bảo phù hợp, thu hút đông đảo thiếu nhi tham gia, hạn chế tình trạng các em tiếp xúc với các nguy hiểm từ môi trường nước.
- Phối hợp các đơn vị lực lượng vũ trang ra quân cao điểm kiểm tra, giám sát các hành vi vi phạm trong lĩnh vực giao thông đường thủy nội địa.

VI. KINH PHÍ

1. Cấp huyện

- Nguồn ngân sách nhà nước cấp hằng năm cho Huyện đoàn.
- Nguồn kinh phí xã hội hóa.

2. Cấp cơ sở

- Các cấp bộ Đoàn báo cáo cấp ủy, chính quyền địa phương bố trí kinh phí từ ngân sách địa phương cấp cho tổ chức Đoàn; kinh phí từ các hoạt động phối hợp với một số cơ quan, tổ chức để thực hiện các nhiệm vụ được phân công.
- Tăng cường công tác vận động xã hội hóa các tổ chức, doanh nghiệp trên địa bàn hỗ trợ kinh phí hoặc vật chất phục vụ cho việc triển khai.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Huyện đoàn

- Xây dựng Chương trình, tham vấn ý kiến các ngành liên quan và triển khai đến cơ sở.

2. Đoàn cơ sở

- Xây dựng Chương trình và triển khai thực hiện, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương.
- Định kỳ báo cáo kết quả triển khai thực hiện về Ban Thường vụ Huyện đoàn trước ngày 10/11 hàng năm.

Căn cứ Chương trình "Giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước cho thiếu nhi huyện Thủy Nguyên giai đoạn 2023 - 2030", Ban Thường vụ Huyện đoàn đề nghị Ban Chấp hành Đoàn các cơ sở trực thuộc chủ động xây dựng chương trình của địa phương, đơn vị; thực hiện nghiêm túc công tác thông tin, báo cáo theo quy định.

TM. BAN THƯỜNG VỤ HUYỆN ĐOÀN

PHÓ BÍ THƯ

Nơi nhận:

- Thường trực Thành đoàn-Hội đồng Đội Thành phố;
- Đoàn các cơ sở trực thuộc;
- Lưu VT.

Bùi Phương Thảo